

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 159/24

2024 m. spalio 4 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-21/23 | *Lindenapotheke*

BDAR: valstybės narės gali numatyti tariamo asmens duomenų apsaugos pažeidėjo konkurentų galimybę pareikšti ieškinį dėl tokio pažeidimo, remiantis draudžiama nesąžininga komercine veikla

Parduodant internetu vaistus, kuriais gali prekiauti tik vaistinės, reikalingas aiškus kliento sutikimas dėl jo duomenų tvarkymo, net jei šiems vaistams nereikia gydytojo recepto

Vokietijos Aukščiausiasis Federalinis Teismas, kuris turi išspręsti dviejų konkuruojančių vaistininkų ginčą, prašo Teisingumo Teismo išaiškinti Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą (BDAR). Teisingumo Teismas konstatavo, kad BDAR nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos tariamo asmens duomenų apsaugos pažeidėjo konkurentams leidžiama pareikšti ieškinį dėl tokio pažeidimo, remiantis draudžiama nesąžininga komercine veikla. Tokia konkurentų galimybė kreiptis į teismą papildė priežiūros institucijų, atsakingų už BDAR stebėseną ir vykdymo užtikrinimą, intervencijos įgaliojimus, taip pat šiame reglamente numatytas duomenų subjektų galimybes kreiptis į teismą.

Be to, jis nusprendė, kad informacija, kurią klientai pateikia internetu užsakydami vaistus, kuriais gali prekiauti tik vaistinės, yra sveikatos duomenys, kaip apibrėžta BDAR, net jei šie vaistai parduodami be gydytojo recepto. Vadinasi, pardavėjas privalo tiksliai, išsamiai ir lengvai suprantama forma informuoti šiuos klientus apie konkrečias tokių duomenų tvarkymo ypatybes ir tikslus ir paprašyti jų aiškaus sutikimo tvarkyti tokius duomenis.

Vokietijos Aukščiausiasis Federalinis Teismas turi išspręsti dviejų Vokietijos vaistininkų ginčą. Nuo 2017 m. „Lindenapotheke“ vaistinę valdantis vaistininkas *Amazon* parduoda vaistus, kuriais gali prekiauti tik vaistinės. Klientai, užsisakydami šiuos vaistus internetu, turi pateikti tam tikrą informaciją.

Remdamasis Vokietijos teisės aktais dėl nesąžiningos komercinės veiklos konkuruojantis vaistininkas kreipėsi į Vokietijos teismus, prašydamas įpareigoti *Lindenapotheke* savininką nutraukti šią veiklą, kol bus užtikrinta, kad klientai galės duoti išankstinį sutikimą tvarkyti sveikatos duomenis. Pirmosios ir antrosios instancijos teismai nusprendė, kad tokia prekyba iš tiesų yra nesąžininga ir neteisėta veikla, nes ji prieštarauja Bendrajam duomenų apsaugos reglamentui (BDAR)¹. Nesant aiškaus klientų, perkančių vaistus, sutikimo, parduodant vaistus tvarkomi sveikatos duomenys, kuriuos tvarkyti draudžiama pagal šį reglamentą.

Vokietijos Aukščiausiajam Federaliniam Teismui kyla klausimas, ar nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos konkurentui leidžiama pareikšti ieškinį tariamam BDAR pažeidėjui remiantis nesąžiningos komercinės veiklos draudimu, atitinka šį reglamentą. Iš tiesų pagal BDAR iš esmės būtent nacionalinės priežiūros institucijos turi prižiūrėti ir užtikrinti šio reglamento vykdymą, o duomenų subjektai (šiuo atveju – klientai) – ginti savo teises. Vokietijos teismas taip pat nori sužinoti, ar informacija, pateikta perkant internetu vaistus, kuriais gali prekiauti tik vaistinės, yra sveikatos duomenys, kaip tai suprantama pagal BDAR, net jei šiems vaistams nereikia gydytojo recepto. Todėl jis kreipėsi į Teisingumo Teismą.

Teisingumo Teismas atsakė, kad, pirma, **BDAR nedraudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos**, be BDAR

nacionalinėms priežiūros institucijoms, duomenų subjektams ir šiems duomenų subjektams atstovaujančioms asociacijoms suteiktų teisių ir įgaliojimų, tariamo asmens duomenų apsaugos pažeidėjo **konkurentams leidžiama jam pareikšti ieškinį dėl šio reglamento pažeidimo, remiantis nesąžiningos komercinės veiklos draudimu**. Atvirkščiai, **tai neabejotinai padeda stiprinti duomenų subjektų teises** ir užtikrinti aukštą jų apsaugos lygį. Be to, tai gali būti **ypač veiksminga**, nes taip būtų galima **užkirsti kelią daugeliui BDAR pažeidimų**.

Antra, Teisingumo Teismas nusprendė, kad **klientų pateikta informacija** (kaip antai vardas, pavardė, pristatymo adresas ir duomenys, reikalingi individualizuojant vaistus) internetu **užsisakant vaistus, kuriais gali prekiauti tik vaistinės, net jei juos parduodant nereikia gydytojo recepto, yra sveikatos duomenys, kaip tai suprantama pagal BDAR**.

Iš tokių **duomenų galima (juos lyginant arba dedukcijos būdu) sužinoti informaciją apie identifikuoto ar identifikuojamo fizinio asmens sveikatos būklę**, nes nustatomas ryšys tarp jo ir vaisto, jo terapinių indikacijų ar naudojimo, neatsižvelgiant į tai, ar ši informacija susijusi su klientu, ar bet kuriuo kitu asmeniu, dėl kurio klientas pateikia užsakymą. Taigi nesvarbu, kad, nesant gydytojo recepto, tik tikėtina, bet neabsoliučiai aišku, kad šie vaistai skirti juos užsakiusiems klientams. **Atsižvelgimas į vaistų rūšis** ir į tai, ar jie parduodami pagal gydytojo receptą, **prieštarautų BDAR tikslui užtikrinti aukštą apsaugos lygį**. Taigi pardavėjas privalo tiksliai, išsamiai ir lengvai suprantama forma informuoti klientus apie konkrečias minėtų duomenų tvarkymo ypatybes ir tikslus ir paprašyti jų aiškaus **sutikimo** tokiam duomenų tvarkymui.

PRIMINIMAS: Kreipimaisi dėl prejudicinio sprendimo priėmimo valstybių narių teismams, nagrinėjantiems juose iškeltas bylas, suteikia galimybę pateikti Teisingumo Teismui klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo ar Sąjungos teisės akto galiojimo. Teisingumo Teismas nenagrinėja nacionalinės bylos. Remdamasis Teisingumo Teismo sprendimu šią bylą turi išspręsti nacionalinis teismas. Šis sprendimas taip pat privalomas kitiems nacionaliniams teismams, nagrinėjantiems panašias problemas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas ir jo santrauka](#), jeigu rengiama, nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimo paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos [reglamentas \(ES\) 2016/679](#) dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo.